

deného rozsudku, kde uvedeno, že »při srovnání důkazních výsledků nelze dospěti ke zjištění a přesvědčení, že Sch-ová měla sebevražedné úmysly a že se utopila dobrovolně«. To podle dovolatelky nestačí; když není dokázán úraz, pak podle ní musí soud aspoň dospěti k přesvědčení, že se úraz stal. Dovolatelka při tom přehlíží, že odvolací soud skutečně k tomuto kladnému přesvědčení dospěl uzavíraje v rozsudku dále, že nezbývá než míti logicky a pravděpodobně za to, že utonutí Sch-ové nastalo skutečně nešťastnou náhodou, a usuzuje z toho správně, že to bylo úrazem ve smyslu všeobecných pojišťovacích podmínek. Ani rozvaha odvolacího soudu o výjimečné povaze případů sebevraždy a o tom, co dále uvádí se vztahem k úrazům, nepříčí se pravidlům důslednosti, neboť v oboru pojišťovacím, o jaký výlučně jde, pojistná událost, tedy úraz jest s hlediska pojistně-právního jevem pravidelným, jistě aspoň pravidelnějším nežli sebevražda, jež by v tomto smyslu byla z něho výjimkou. Poněvadž odvolací soud v tomto rámci v podstatě postupoval ve svých úvahách, nejsou oprávněny dovolatelčiny výtky nesprávného právního posouzení.

Čís. 14872.

Res judicata.

Byla-li žaloba manžela na rozvod manželství z viny manželky, která s rozvodem nesouhlasila, pravoplatně zamítnuta, bylo tím pravoplatně rozhodnuto, že manželka nemá viny na rozvodu a nemůže manžel tytéž skutečnosti uplatnit jako důvod rozvodu ani v pozdějším sporu.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1936, Rv I 2261/35.)

Žalovaný souhlasil s tím, by rozvod jeho manželství s žalobkyní pro hluboký rozvrat, jak ona se toho domáhá, byl povolen, ale z viny žalobkyniny. Svůj návrh odůvodnil týmiž okolnostmi, o něž sám již dříve opřel žalobu o rozvod svého manželství z viny nynější žalobkyně. Žaloba jeho byla pravoplatně zamítnuta. Z tohoto důvodu vznesla žalobkyně v nynějším sporu námitku rozepře rozsouzené, pokud se žalovaný domáhal vyslovení rozvodu z její viny. P r v ý s o u d rozvedl manželství pro hluboký rozvrat z viny obou stran. Námitkou rozepře rozsouzené se vůbec nezabýval. O d v o l a c í s o u d uznal na výhradnou vinu žalovaného. D ů v o d y: Napadeným rozsudkem byla porušena zásada civilního procesu, že nelze znovu souditi o věci jednou už pravoplatně rozsouzené. První soudce pochybil již formálně, neboť přesto, že ku pravoplatně rozhodnuté rozepři jest dle § 240 odst. 3 c. ř. s. přihlížeti z moci úřední, a třebas nad to ještě v tom směru uplatnila žalobkyně výslovnou námitku, nerozhodl proti předpisu § 261 c. ř. s. zvláštním usnesením, ba nerozhodl výslovně ani v napadeném rozsudku, a jenom nepřímou vyslovuje v důvodech rozsudku názor, že o věc pravoplatně rozsouzenou nejde (rozh. čís. 11565 sb. n. s.). Než tento názor prvního soudu je mylný. Procesního soudce očividně svádí skutečnost,

že v předchozím sporu žaloval Jindřich A. (žalovaný) a tehdejší žalovaná Anna A-ová (žalobkyně) výslovně projevila nesouhlas s rozvodem, kdežto teď naopak sama se domáhá rozvodu. To ale na věci naprosto ničeho nemění, když otázkou sporu jak prvního tak nynějšího je totéž; totiž má-li i Anna A-ová vinu na rozvodu, na nějž bylo nyní uznáno. Tato otázka byla však v předchozím sporu pravoplatně už zodpověděna, a to záporně, a jde teď jenom o to, zda okolnosti, o které Jindřich A. nyní již svůj návrh na rozvod z viny žalobkyně opírá, jsou totožny s oněmi, které proti žalobkyni uplatňoval už ve sporu předešlém, neboť jen tehdy lze mluvit o věci pravoplatně rozsouzené, není-li se v novém případě rozvodu domáháno z důvodů jiných. Tuto otázku jest pro prozkoumání obou sporných záležitostí zodpovědět kladně, neboť zcela správně odvolání uvádí, že žalovaný Jindřich A. neuvedl v nynějším sporu proti žalobkyni ani jediné okolnosti, která by nebyla bývala již projednávána v dřívějším sporu a která by nebyla tam podrobena soudnímu rozhodnutí. Ostatně nejlepším důkazem toho je i skutečnost, že ani strany ani procesní soudce neshledali potřeby nějakých důkazů nových a opřeli se o důkazní materiál sporu předešlého. Je ovšem pravda, že žalovaný opírá nyní svůj návrh na rozvod z viny žalobkyně mimo jiné také o tvrzení, že mu žalobkyně nastrojila jednu na místě ústní vody vodu se žíravinou a že tak, poněvadž pak měl důvodnou obavu před otrávením, způsobila takový rozvrat manželský, že nelze na něm spravedlivě žádati, aby s ní žil nadále v manželském společenství a že se rozsudky před tím vydané o tomto tvrzeném činu žalobkyně výslovně nezmiňují, avšak to nemění nic na skutečnosti, že i tato okolnost byla předmětem jednání a tedy tak i rozhodnutí prvního sporu, jak to dokazují přednes a návrh žalobcův a průvodní usnesení. Jestliže se tedy, jak rozsudek prvního soudu, tak rozsudek soudů odvolacího a dovolacího o této skutečnosti nezmiňují, neznamená to nic jiného, než že pro svou očividnou bezdůvodnost nepřicházela vážně v úvahu a že se i k ní vztahuje výrok prvního soudu, že se Jindřichu A-ovi »jedná o to, aby smyšlenými okolnostmi postavil svou manželku do nepříznivého světla«, dále slova soudu odvolacího, že »Jindřichu A-ovi důkaz o skutkových okolnostech, které by nasvědčovaly důvodnosti žaloby o rozvod, úplně selhal«, že »se žalobci nepodařilo dokázati, že žalovaná chovala se v manželství tak, jak on to tvrdil« a že Anně A-ové »nebylo dokázáno nic, co by nasvědčovalo její vině na vzniklém rozvratu manželském« a konečně i výrok nejvyššího soudu jako soudu dovolacího, že »okolnosti potvrzené svědky vedenými žalobcem jsou takového rázu, že by se z nich nedal odůvodnit důvod k rozvodu«. Za tohoto stavu věci jest žalobkyni uplatněná námitka, že bylo soudem už pravoplatně rozhodnuto o její nevině, plně opodstatněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání schváliv tyto důvody odvolacího soudu.

Čís. 14873.

Námitka žalovaného, že kompensoval zažalovanou pohledávku předm, nedává podkladu ani pro jednání podle § 188 c. ř. s. nebo